

Què hem de tenir en compte a l'hora de prendre antibiòtics?

Autores: Marina Tarrús, Dra. Elisabet Guiral, Dra. Anna Martínez, Dra. Eva Pacheco, Elena Román, Dra. Lúdia Vidal

The background of the slide is a dark blue gradient. On the right side, there is a large, out-of-focus image of a pink, elongated, and textured object, possibly a biological structure like a finger or a microorganism. The left side of the slide is mostly dark blue, with some faint, blurry pink and blue structures visible in the background, suggesting a microscopic or biological theme.

Has prè un antibiòtic últimament i te n'ha sobrat? Et
qüestionares si recomanar-lo a la teva família i amics? El
recomanaries a la teva família i amics? Saps si els
superbacteris afecten igual a infants i gent gran? Has tingut
mai una mala experiència amb el teu metge o metgessa de
capçalera?

Les resistències antimicrobianes

Les resistències antimicrobianes (RAM) representen una de les amenaces més greus per a la salut pública global, i és que l'ús inadequat dels antibiòtics -com la **prescripció excessiva**, l'**autoprescripció o autodiagnòstic**- accelera l'adaptació natural dels bacteris, que desenvolupen mecanismes per defensar-se dels antibiòtics.

Tan és així, que les RAM ja no són un problema exclusiu dels hospitals; bacteris com *Staphylococcus aureus* i *Escherichia coli* multirresistents ja són presents a la comunitat.

Photo by Nastya Dulhiner on Unsplash

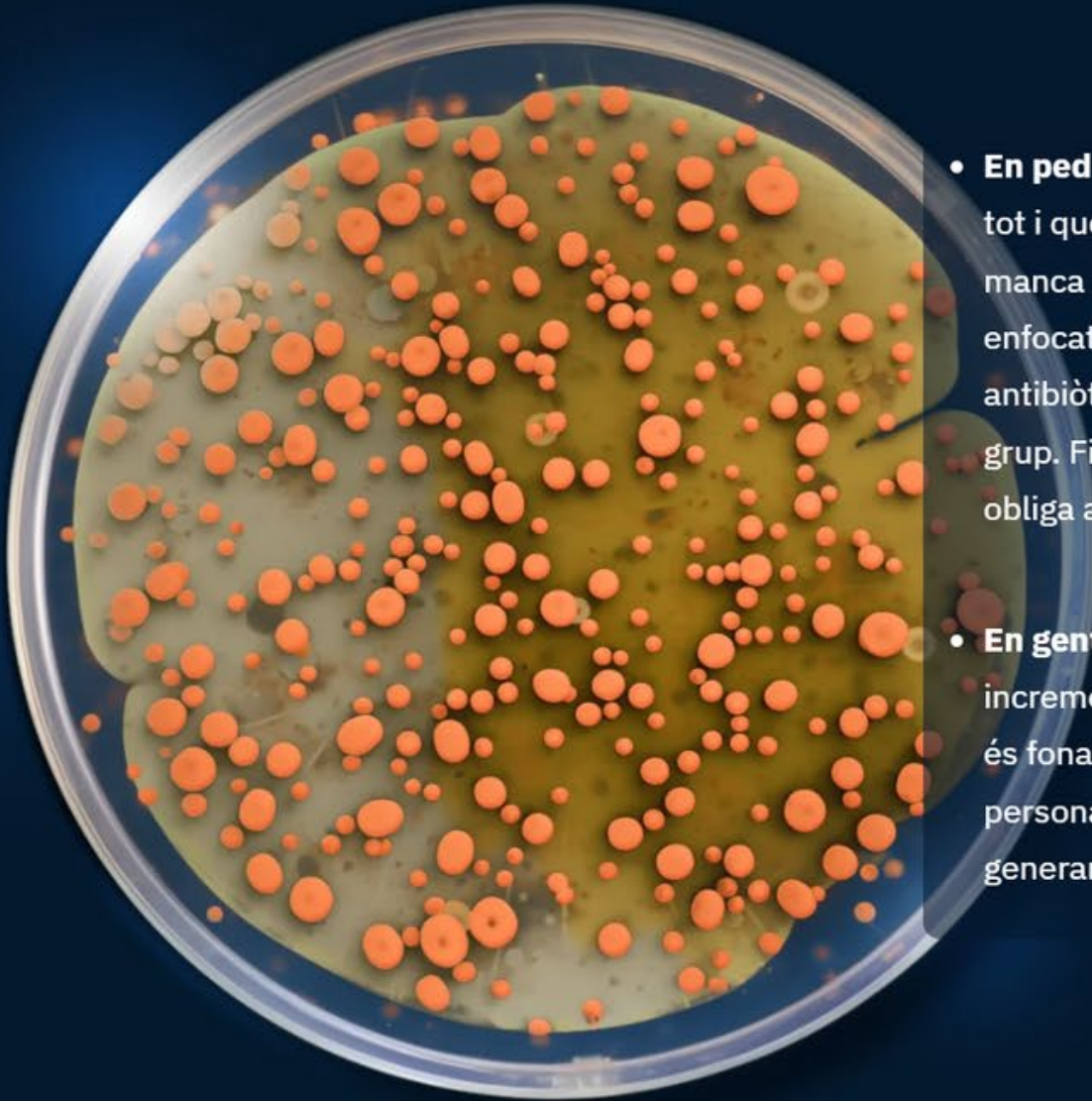
Photo by CDC on Unsplash

És per això que, en el marc de la **Setmana Internacional de Sensibilització sobre les RAM 2024**, l'equip de la iniciativa RAM d'ISGlobal, dins el marc del projecte AMREDUCare i en col·laboració amb el **Col·legi de Farmacèutics de Girona** i professionals del programa **PROA Cat**, va acollir una taula rodona a l'auditori Josep Irla de Girona, dirigida al públic general.

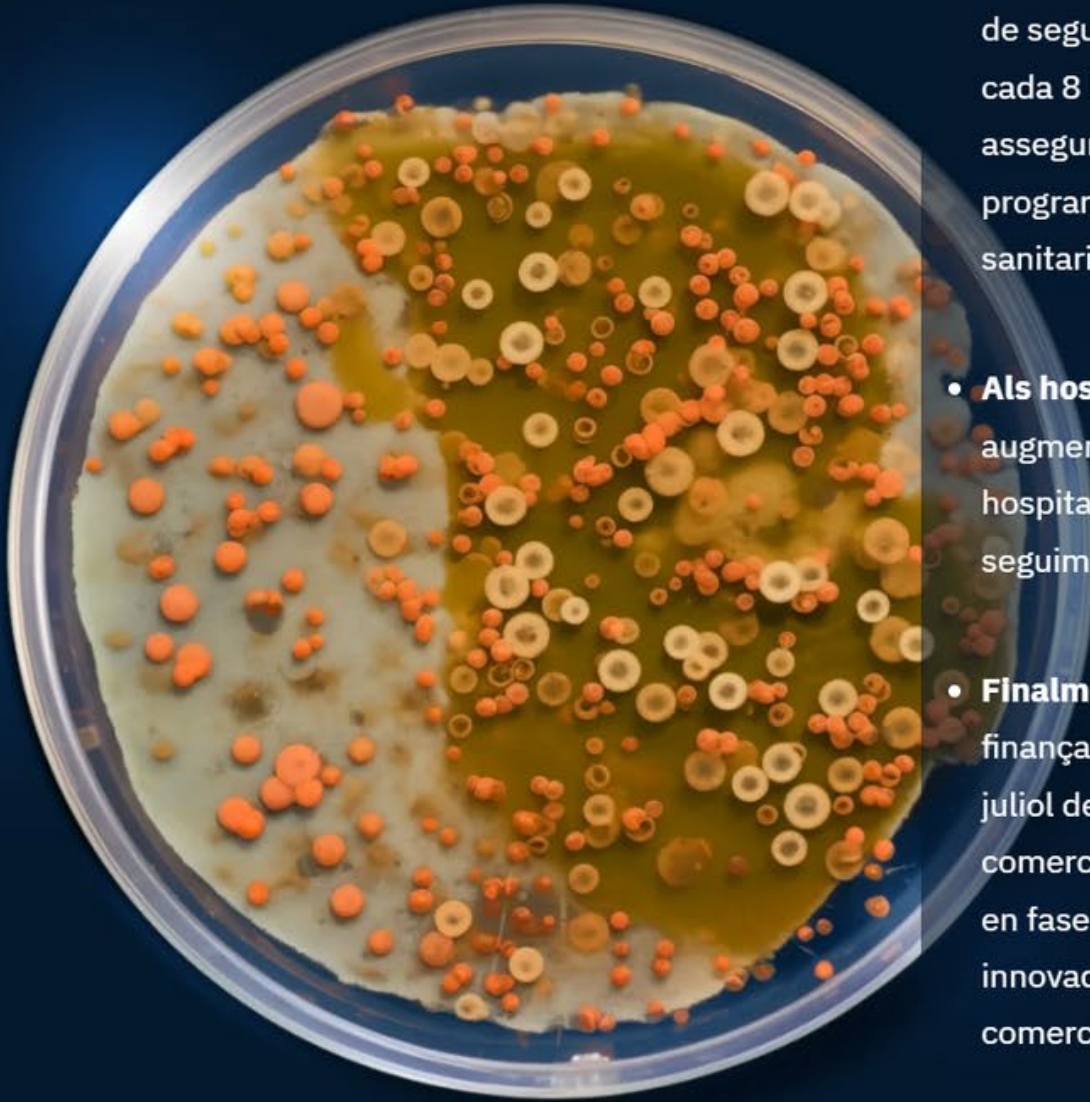
Expertes en pediatria, infermeria, farmàcia i recerca van oferir una visió integral sobre **com les RAM afecten diferents àmbits sanitaris i com podem actuar per mitigar el problema**.

Els reptes de la RAM

- **En pediatria,** molts infants reben antibiòtics per infeccions víriques, tot i que aquests no són efectius contra virus. A més, existeix una manca d'opcions segures per a criatures degut a la manca d'estudis enfocat a aquest grup d'edat. De fet, de vegades s'utilitzen alguns antibiòtics (com les quinolones) que tenen efectes tòxics en aquest grup. Finalment, els formats també són un problema: la falta de xarops obliga a prescriure pastilles, difícils d'ingerir per a la població infantil.
- **En gent gran:** La polifarmàcia (ús simultani de molts medicaments) incrementa el risc d'interaccions i efectes secundaris. Tant és així, que és fonamental revisar periòdicament la medicació, de forma personalitzada, per evitar prescripcions innecessàries que puguin generar resistències.

- **A les farmàcies:** Els equips farmacèutics alerten sobre la necessitat de seguir estrictament les pautes de dosificació: prendre un antibiòtic cada 8 hores no és el mateix que fer-ho tres vegades al dia. A més, cal assegurar la correcta eliminació de medicaments sobrants mitjançant programes com **SIGRE**, ajudant a prevenir l'impacte ambiental i sanitari de les RAM
- **Als hospitals:** Les RAM allarguen les estades hospitalàries i augmenten el risc d'infeccions oportunistes. I no només això: les hospitalitzacions domiciliàries també plantegen reptes en el seguiment de tractaments.
- **Finalment, en la recerca** es va puntualitzar que hi ha una manca de finançament per al desenvolupament de nous antibiòtics. Des de l'1 de juliol de 2017, només 13 antibiòtics han estat autoritzats comercialment. El 2023, en fase clínica només hi havia 97 antibiòtics, i en fase de desenvolupament 32. Però d'aquests 32, només 12 eren innovadors (mecanismes d'acció totalment diferents als antibiòtics ja comercialitzats).

Més enllà de tots aquests àmbits, a la taula rodona es va coincidir que la comunicació oberta entre pacients i professionals de la salut és essencial per garantir un ús adequat dels antibiòtics. Preparar les visites mèdiques amb informació clara (com llistats de símptomes) i seguir les indicacions terapèutiques són passos imprescindibles per reduir la incidència de les RAM.

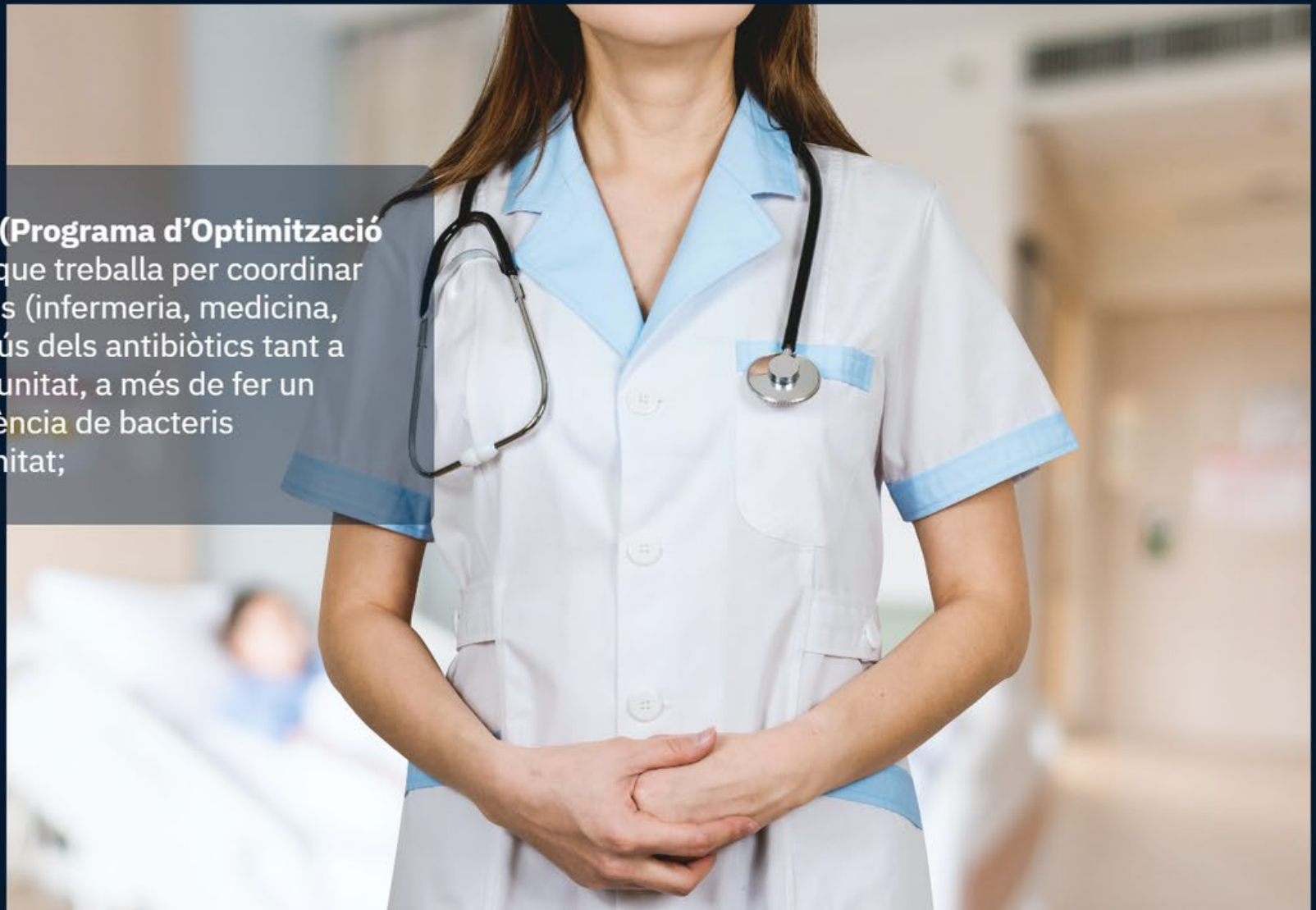

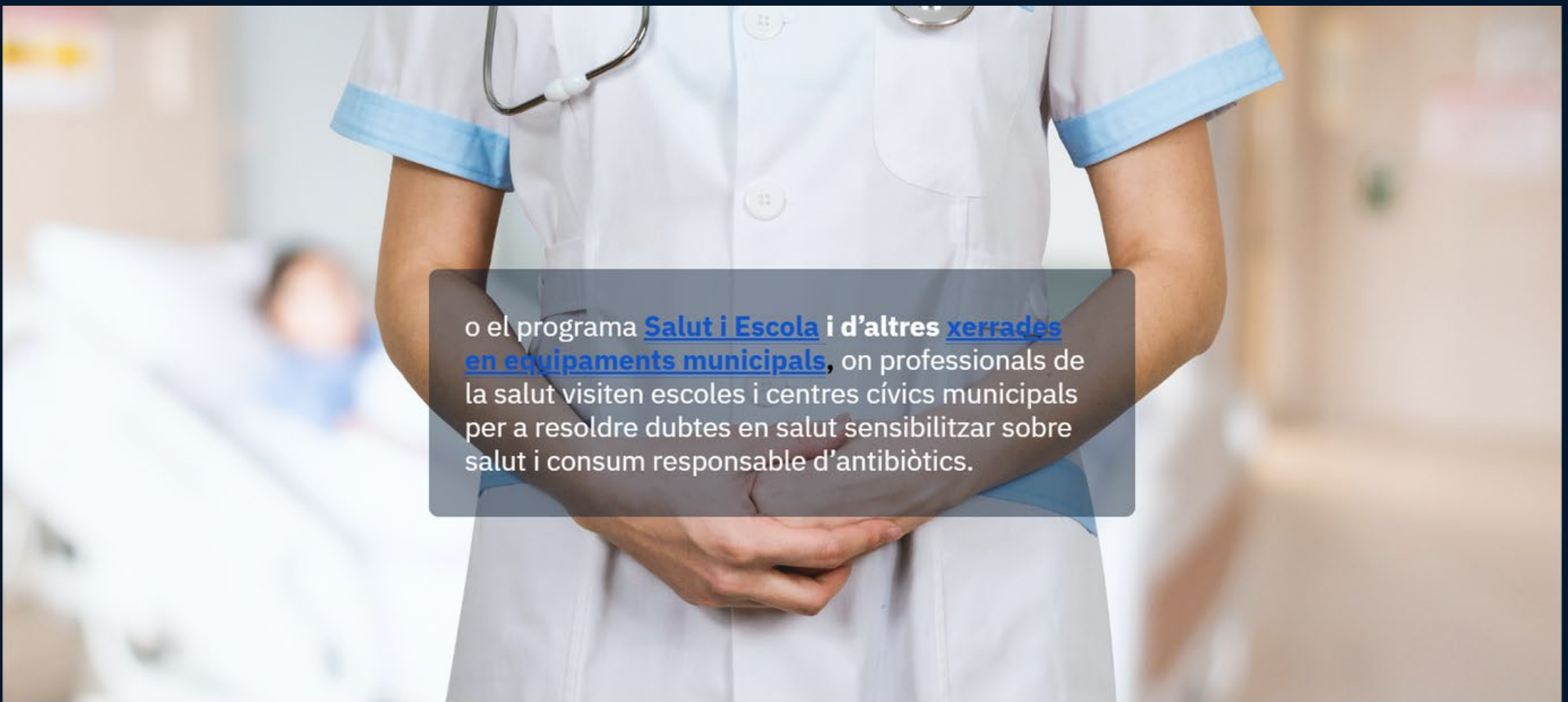
Photo by CDC on Unsplash

Però no estem soles: hi ha múltiples iniciatives que ja es duen a terme per a mitigar l'impacte de les RAM des de l'àmbit sanitari i de recerca, com ara l'[AMREDUCare](#), que entre altres, promou l'educació entre professionals per a una millor comunicació i enteniment amb els i les pacients per a un ús responsable dels antibiòtics;

el programa **PROA Cat** (**Programa d'Optimització de l'Ús d'Antibiòtics**), que treballa per coordinar equips multidisciplinaris (infermeria, medicina, farmàcia) i optimitzar l'ús dels antibiòtics tant a l'hospital com a la comunitat, a més de fer un seguiment de la prevalència de bacteris persistents en la comunitat;

o el programa [Salut i Escola i d'altres xerrades en equipaments municipals](#), on professionals de la salut visiten escoles i centres cívics municipals per a resoldre dubtes en salut sensibilitzar sobre salut i consum responsable d'antibiòtics.

Recomanacions de les expertes

- Cal **evitar l'ús innecessari d'antibiòtics per infeccions víriques en infants**, ja que majoritàriament, les infeccions que pateixen són d'origen víric.
- Cal **revisar periòdicament la medicació de les persones grans** per evitar riscos.
- Cal **millorar el seguiment dels tractaments hospitalaris** per reduir infeccions associades.
- Cal **complir les pautes terapèutiques** i eliminar medicaments de forma segura.
- Cal **vacunar-se**: les vacunes són una eina clau per reduir infeccions i, així, evitar la necessitat d'antibiòtics.

La resistència als antibiòtics és un problema que afecta la salut global i requereix accions coordinades. Finançar la recerca i educar la població són passos essencials per garantir que els antibiòtics continuïn sent una eina efectiva contra les infeccions.

La lluita contra les RAM depèn de tothom: equips professionals, d'investigació i ciutadania. Només actuant conjuntament podrem frenar aquesta crisi sanitària.

**PORTA ELS
ANTIBIÒTICS QUE
T'HAN SOBRAT
AL PUNT SIGRE
DE LES
FARMÀCIES**

Bring the leftover antibiotics to the pharmacy.